

Autor: William Pierce

Fjodor M. Dostojevskij (1821-1881) patří k největším postavám ruské literatury. Jako doktorský syn ze skromných poměrů využil příležitosti získat vzdělání a vystudoval na inženýra (stavební inženýrství na Vysoké vojenské technické škole, pozn. DP). Přesto si uchoval blízký vztah k prostému ruskému lidu, jak zřetelně vidíme z jeho života i díla.

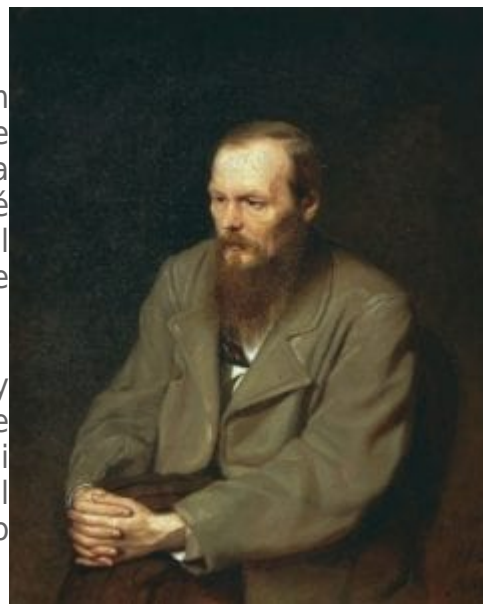
Dostojevskij byl zaníceným vlastencem, ale styky s kroužkem radikálních spisovatelů vedly k jeho zatčení ve věku 27 let. Nejvyšší hrdelní rozsudek byl na poslední chvíli zmírněn a Dostojevskij byl převezen na Sibiř, kde strávil čtyři roky v táboře nucených prací a dalších několik let jako vojín v sibiřském pluku ruské armády.

Po návratu z vyhnanství vytvořil řadu nesmírně oblíbených a úspěšných románů: *Zločin a trest* (1866), *Idiot* (1868), *Běsi* (1871) a *Bratři Karamazovi* (1880). Nejzřetelněji však jeho smýšlení o vlasti i svém národu ukazuje *Deník spisovatele*, vydávaný na pokračování mezi lety 1873-1881.

Dostojevského *Deník* se zabývá mnoha palčivými tématy tehdejšího Ruska a jasně ukazuje hluboké poznání a citlivost, které z něj udělaly jednoho z nejmilovanějších ruských literárních velikánů. Boris Brasol, překladatel *Deníku* do angličtiny, popsal reakci ruského lidu na Dostojevského úmrtí 9. února 1881 takto:

„Zpráva o Dostojevského skonu se šířila rychlostí blesku do nejzapadlejších koutů Ruska a vlna zármutku zaplavila srdce truchlícího lidu... Na jeho pohřbu se sešly nespočetné davy: muži a ženy ze všech společenských vrstev - vysoce postavení státníci a nuzné prostitutky; negramotní rolníci a významní muži pera; výkvět důstojníků a učených vědců; věřících kněží a nevěřících studentů - ti všichni tam byli.“

„Koho s takovou nesmírnou úctou Rus pochovávala? Byl to jen jeden z jejích slavných mistrů pera? Nepochybně ne: v rakvi ležel vznešený a ušlechtilý muž, moudrý učitel a vidoucí prorok, jehož myšlenky jako horské vrcholky vždy směřovaly k nebesům a který dohlédl hlubin třesoucího se lidského srdce se všemi jeho boji, hříchy, hádankami, bolestí a zármutkem; jeho neviděnými slzami a planoucími vášněmi...“

Fjodor Michajlovič
Dostojevskij

Dostojevskij lidu nesmírnou lásku přinejmenším oplácel – a nenáviděl jeho nepřátele a vykořisťovatele. Přední roli mezi nimi hráli ruští Židé. V Dostojevského době jich zde žily asi tři miliony, někteří potomci asiatských Chazarů z jihu Ruska, kteří k judaismu hromadně konvertovali o tisíc let dříve a jiní, kteří se uchýlili do Ruska ze Západu v průběhu středověku, kdy byli nuceně vystěhováváni z každé západo- a středoevropské země.

V pohrdání poctivou prací se Židé přisáli na ruské rolníky a řemeslníky jako armáda pijavic. Lichva, obchod s alkoholem a bílým masem byly jejich oblíbenými odvětvími – a způsoby zničení ruského lidu.

Nenávist Rusů k jejich židovským trýznitelům byla natolik palčivá, že ruští vládci museli přijmout speciální legislativu: jak na ochranu Židů, tak aby omezili jejich kořistění ruského lidu. Do druhé kategorie spadal zákaz židovského osídlení v centrálním Rusku; byly jim vyhrazeny oblasti na západě a jihozápadě Ruska („Pás osídlení“), kde byl jejich počet i podíl v 18. století, když carevna Kateřina Veliká vyhlásila záповěď, nejvyšší.

Židé to samozřejmě vnímali coby „perzekuci“ a právě jejich neutuchající kvílení nad tím, že se nemohou přisát na obyvatele centrálního Ruska, jako první vybídlo Dostojevského písemně se vyjádřit k židovské otázce. V části *Deníku* vydané v březnu 1877 stojí:

„Není jistě nijak snadné pochopit čtyřtisícileté dějiny národa, jako jsou Židé, jedno však vím rozhodně už předem: na celém světě není národa, který by se tolik nalkal nad svým osudem, který by neustále, na každém kroku, tak hořekoval nad svým ponížením, utrpením a mučednickým údělem. Člověk aby si nakonec řekl, že to snad někdo jiný musí vládnout v Evropě, mít rozhodující slovo na burze, a tím i v zahraniční politice států, v jejich vnitřních záležitostech i v otázkách morálky.“

Dostojevskij, který až příliš dobře poznal Židy a jejich osobní postoje ke svým ruským hostitelům – nejprve jako chlapec na malém statku svých rodičů, kde pozoroval jednání Židů s místními rolníky a později ve vězení, kde si povšiml odtažitého chování židovských vězňů k ruským spoluvězňům – se tedy pustil do spekulací o tom, co by se stalo s Rusy, kdyby na nimi měli někdy Židé získat moc:

„Mně však tu a tam bleskla hlavou fantastická myšlenka: co by se tak asi stalo, kdyby v Rusku nežily tři milióny Židů a osmdesát miliónů Rusů, ale naopak? Čím by se pro ně stali Rusové? Jak ti by je šikanovali! Přiznali by jim rovná práva? Nechali by je svobodně vyznávat jejich víru? Nenadělali by z nich rovnou otroky? Nejednali by s nimi ještě hůř? Nesedřeli by z nich docela kůži? Nesmetli by je z povrchu zemského, nevyvraždili do posledního muže jako kdysi ve středověku jiné národy?„

Tato spekulace se ukázala být neblaze prorockou, jelikož jen o čtyři desetiletí později organizovali krvežízniví židovští komisaři – kteří tvořili většinu bolševických vůdců – masakry milionů Rusů.

Dostojevskij správně rozpoznal tajemství židovské síly – vpravdě jejich samotného přežití po 40 století – tedy židovskou exkluzivitu, hluboce zakořeněný náhled na celý nežidovský svět jako cizí, podřadné a nepřátelské těleso. Díky tomuto postoji si Židé vždy osobovali zvláštní postavení či status. I tehdy, když se Židé co nejuvilněji snažili přesvědčit góje, že Židé jsou jako všichni ostatní, zachovávali si vnitřní přesvědčení lidí tvořících zvláštní komunitu uvnitř komunity širší, nežidovské. Dostojevskij zdůrazňoval:

„I bez proniknutí do podstaty a hloubky problému lze však zachytit alespoň určité, přinejmenším vnější příznaky tohoto státu ve státě. Je to odcizenost a výlučnost, povýšené na náboženské dogma, izolacionismus, víra, že na světě existuje jen jediný národ, totiž Židé, a existují-li snad i národy jiné, jejich existenci není ani třeba brát na vědomí. „Vyčleň se z ostatních národů, odděl se od nich a věz, že od této chvíle nezná Bůh nikoho jiného než tebe. Ostatní národy vyhlad', nebo je proměň v otroky, anebo z nich tyj! Věř, že tobě patří vítězství nad celým světem, věř, že všichni ti budou podrobeni. Shlížej na všechno kolem sebe s přísným pohrdáním a drž se stranou všech! I kdybys dokonce přišel o svou zemi, o politickou samostatnost, i kdyby plémě tvé bylo rozprášeno po celém zemském povrchu, mezi všemi národy, přesto věř v to, co ti bylo jednou provždy přislíbeno, věř, že se to splní, a zatím žij, pohrdej všemi, straň se jich, tyj z nich a — čekej, stále jen čekej...“

Není tedy divu, že i když v podstatě každý Američan se středoškolským vzděláním četl buď Dostojevského *Zločin a trest* nebo *Bratry Karamazovy* (případně obě díla), *Deník spisovatele* byl kontrolovanými vzdělávacími a nakladatelskými institucemi tiše uklizen do zapomnění?

Jediná edice momentálně vedená v seznamu knih v tisku byla vydána malým specializovaným nakladatelstvím (Octagon Books) pro knihovny a její cena dosahuje závratných 47,50 dolarů (článek byl napsán v roce 1979, v současnosti by kniha byla prodávána za \$156,14, pozn. DP), která by ji měla udržet daleko od knihovniček zvědavých amerických čtenářů.

Ti, kterým se povede knihu někde vypůjčit, si mohou přečíst mnoho dalších Dostojevského pronikavých postřehů o chování a postojích ruských Židů k ruskému národu v 19. století. Spisovatel zvláště rozhořčeně odsuzoval vykořisťování chudých, nevědomých a bezmocných ruských vesničanů nenasytně chamtivými a zcela bezcitnými Židy, např. takto:

„Židům se tedy daří dobře tam, kde je lid ještě nevzdělaný, nesvobodný či hospodářsky zaostalý — tam je jim tedy hej!“ A oni místo toho, aby svým vlivem

zvýšili vzdělanost původního obyvatelstva, prohloubili jeho znalosti a učili je hospodařit, všude, kde se jen usadili, lid dále ponižovali a rozvraceli, takže tam humanita upadala ještě víc, úroveň vzdělání klesala ještě níž a bezvýhodná, nelidská chudoba a zoufalství se šířilo ještě hrůzněji. Jen se zeptejte domácího obyvatelstva našich pohraničních oblastí, co je hybnou silou Židů a co je po celá staletí hnalo vpřed. Dostane se vám jednohlasné odpovědi — nemilosrdnost. „Po celá staletí je hnala jedině nemilosrdnost k nám, jedině touha týť z našeho potu a krve.“

„Veškerá činnost Židů v našich pohraničních oblastech spočívala výhradně v tom, že se s využitím místních zákonů snažili vehnat domácí obyvatelstvo do bezvýhodné situace a učinit je na sobě bezvýhradně závislým. Tady vždy nacházeli možnosti, jak využít práv a zákonů. Dovedli vždy udržovat přátelské vztahy s těmi, na nichž lid závisel, takže právě oni měli nejméně důvodů reptat, že ve srovnání s domácím obyvatelstvem mají jen malá práva. Měli zato u nás nemalá práva nad domácím obyvatelstvem. Dějiny našich pohraničních území dosvědčují, co se v průběhu desetiletí no a staletí dalo s ruským obyvatelstvem tam, kde se usazovali Židé. Nevěříte? Tak mi tedy uveďte jiný neruský národ Ruska, jenž by měl na domácí obyvatelstvo tak zhoubný vliv jako Židé! Nenajdete ho, v tomto smyslu si uchovávají ve srovnání s jinými národy Ruska svou originalitu, jež samozřejmě tkví v onom státu ve státě, dýšícím duchem právě té nemilosrdnosti ke každému, kdo není Žid, neúctou ke každému jinému národu a rase, ke každé lidské bytosti jiného než židovského původu.“

„Co když vesnická občina, která doposud zaštiťovala našeho ubohého ruského mužika od tolikerých běd, ztratí z nějakých důvodů půdu pod nohama a vzápětí se na tohoto z nevolnictví právě osvobozeného mužika, nezkušeného a neschopného uvarovat se pokušení, před nímž ho doposud občina chránila, vrhne naráz celá židovská obec? Vždyť to bude jeho konec! Všechno jeho jmění, všechny jeho síly padnou hned druhého dne do rukou Židovi a nastane doba, s níž by se nemohla srovnávat ani éra nevolnictví, ba ani tatarského jha.“

Znova – jak tragicky prorocké!

Zdroj: Attack!, č. 72/1979. Překlad pochází z článku *Dostoyevsky on the Jews*, publikovaného na stránkách Counter-Currents Publishing.

Doplňující odkaz:

Židovská otázka (Ukázka z knížky *Deník spisovatele*), Zvedavec.org.